

EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 23.11.2011
KOM(2011) 821 v konečném znění

2011/0386 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o společných ustanoveních týkajících se sledování a posuzování návrhů rozpočtových plánů a zajišťování nápravy nadměrného schodku členských států v eurozóně

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY

o společných ustanoveních týkajících se sledování a posuzování návrhů rozpočtových plánů a zajišťování nápravy nadměrného schodku členských států v eurozóně

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 136 ve spojení s čl. 121 odst. 6 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na stanovisko Evropské centrální banky,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Smlouva vyžaduje, aby členské státy považovaly své hospodářské politiky za věc společného zájmu, aby se jejich rozpočtové politiky řídily potřebou zdravých veřejných financí a aby jejich hospodářské politiky neohrožovaly fungování hospodářské a měnové unie.
- (2) Pakt o stabilitě a růstu, zejména nařízení (ES) č. 1466/97 ze dne 7. července 1997 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik¹ a nařízení Rady (ES) č. 1467/97 ze dne 7. července 1997 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku², určený k zajištění rozpočtové kázně v celé Unii, stanoví rámec pro prevenci a nápravu nadměrných schodků veřejných financí. Byl dále posílen nařízením Evropského parlamentu a Rady č. .../2011, kterým se mění nařízení (ES) č. 1466/97 o posílení dohledu nad stavy rozpočtů a nad hospodářskými politikami a o posílení koordinace hospodářských politik, a nařízením (EU) č. .../2011, kterým se mění nařízení (ES) č. 1467/97 o urychlení a vyjasnění postupu při nadměrném schodku. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č./2011 o účinném prosazování rozpočtového dohledu v eurozóně doplnilo systém účinných, preventivních a odstupňovaných donucovacích mechanismů ve formě finančních sankcí pro členské státy, jejichž měnou je euro.

¹ Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 1.

² Úř. věst. L 209, 2.8.1997, s. 6.

- (3) Změny Paktu o stabilitě a růstu znamenají jednak posílení pokynů a pro členské státy, jejichž měnou je euro, i pobídek pro stanovení a provádění obezřetné rozpočtové politiky a zároveň vyvarování se nadměrných schodků veřejných financí. Tato ustanovení vytvořila na úrovni Unie pevnější rámec pro dohled nad hospodářskou politikou jednotlivých členských států.
- (4) Aby bylo zajištěno řádné fungování hospodářské a měnové unie, umožňuje Smlouva přijmout v eurozóně zvláštní opatření, jež jdou nad rámec ustanovení platných pro všechny členské státy.
- (5) Silné veřejné finance jsou nejlépe zajištěny ve fázi plánování a závažné chyby by měly být zjištěny co nejdříve. Členské státy by měly mít prospěch nejen ze stanovení hlavních zásad a rozpočtových cílů, ale také ze synchronizovaného sledování svých rozpočtových politik.
- (6) Zavedením společného rozpočtového harmonogramu pro členské státy, jejichž měnou je euro, by se měly lépe synchronizovat klíčové kroky při přípravě vnitrostátních rozpočtů, což přispěje k účinnosti evropského semestru pro koordinaci rozpočtových politik. Přijetí společného rozpočtového harmonogramu by mělo vést k silnější součinnosti usnadněním politické koordinace mezi členskými státy, jejichž měnou je euro, a zajistit, že doporučení Rady a Komise budou vhodně začleněna do vnitrostátního procesu přijímání rozpočtu.
- (7) Existují pádné důkazy o účinnosti fiskálních rámců založených na pravidlech při podpoře zdravé a udržitelné fiskální politiky. Zavedení vnitrostátních fiskálních pravidel, která jsou v souladu s rozpočtovými cíli stanovenými na úrovni Unie, by mělo být klíčovým prvkem k zajištění dodržování Paktu o stabilitě a růstu. Členské státy by zejména měly zavést pravidla vyrovnaného strukturálního salda rozpočtu, která provedou do vnitrostátních právních předpisů základní zásady fiskálního rámce Unie. Tato transpozice by se měla uskutečnit prostřednictvím závazných pravidel, pokud možno ústavní povahy, aby se prokázala silná podpora Paktu o stabilitě a růstu ze strany vnitrostátních orgánů.
- (8) Zaujaté a nerealistické makroekonomické a rozpočtové prognózy mohou značně narušit účinnost rozpočtového plánování a v důsledku toho poškodit závazek k rozpočtové kázní. Nezávislé subjekty mohou poskytnout makroekonomické předpovědi nestranné a realistické.
- (9) Tento postupně zesilovaný dohled bude dále doplňovat stávající ustanovení Paktu o stabilitě a růstu a posilovat dohled nad rozpočtovou kázní v členských státech, jejichž měnou je euro. Postupně zesílené sledování by mělo přispět k lepším rozpočtovým výsledkům ve prospěch všech členských států, jejichž měnou je euro. Přísnější sledování jako součást postupně zesíleného postupu je zvlášť cenné pro členské státy, které se potýkají s nadměrným schodkem.
- (10) Jak dokazuje krize státního dluhu, a zejména potřeba zavést společné finanční pojistky, v členských státech, jejichž měnou je euro, více působí vzájemný efekt přelévání, pokud jde o jejich rozpočtové politiky. Každý členský stát, jehož měnou je euro, by měl před přijetím jakýchkoli významných plánů reformy fiskální politiky s možnými efekty přelévání konzultovat Komisi a ostatní členské státy, jejichž měnou je euro, aby bylo možné posoudit možný dopad na eurozónu jako celek. Členské státy by

měly o svých rozpočtových plánech uvažovat z hlediska společného zájmu a předložit je Komisi pro účely sledování ještě předtím, než se stanou závaznými. Komise by měla mít možnost v případě potřeby k návrhu rozpočtového plánu zaujmout stanovisko, které by členský stát, a zejména rozpočtové orgány, měly vzít v úvahu při přijímání zákona o rozpočtu. Toto stanovisko by mělo zajistit, že směřování politiky Unie v oblasti rozpočtu bude řádně začleněno do vnitrostátních rozpočtových opatření. Zejména by toto stanovisko mělo zahrnovat posouzení, zda rozpočtové plány náležitě zohledňují doporučení vydaná v rámci evropského semestru v rozpočtové oblasti. Komise by měla být připravena na požádání předložit toto stanovisko parlamentu dotyčného členského státu. Do jaké míry bylo toto stanovisko vzato v úvahu, by mělo být součástí posouzení, zda a kdy budou splněny příslušné podmínky; to povede k rozhodnutí o uplatnění postupu při nadměrném schodku vůči dotčenému členskému státu, přičemž by mělo být dřívejší nezohlednění pokynů považováno za přitěžující okolnost. Na základě celkového posouzení plánů Komisi by měla rozpočtovou situaci a vyhlídky pro eurozónu projednat také Euroskupina.

- (11) Členské státy, jejichž měnou je euro a na které se vztahuje postup při nadměrném schodku, by měly být sledovány přísněji, aby mohlo dojít k úplné a včasné nápravě nadměrného schodku. Přísnější sledování by mělo zajistit včasnou nápravu případných odchylek od doporučení Rady k odstranění nadměrného schodku. Toto sledování by mělo doplňovat ustanovení uvedená v nařízení (ES) č. 1467/97. Způsoby tohoto přísnějšího sledování by měly být odstupňovány v závislosti na fázi postupu, v níž se členský stát nachází, jak je stanoveno v článku 126 Smlouvy.
- (12) Přísnější sledování členských států, na něž se vztahuje postup při nadměrném schodku, by mělo umožnit zjištění rizik týkajících se dodržení termínu pro nápravu nadměrného schodku členského státu. Pokud jsou taková rizika zjištěna, měla by Komise vydat členskému státu doporučení, aby přijal ve stanovené lhůtě opatření, která by měla být předložena parlamentu dotyčného členského státu na jeho žádost. Toto posouzení by mělo umožnit rychlou nápravu situace ohrožující odstranění nadměrného schodku ve stanovené lhůtě. Posouzení, zda je toto doporučení Komise dodržováno, by mělo být součástí soustavného posuzování účinných opatření pro nápravu nadměrného schodku, které provádí Komise. Při rozhodování, zda byla k nápravě nadměrného schodku přijata účinná opatření, by měla Rada rovněž vycházet z toho, zda členský stát jednal v souladu s doporučením Komise.
- (13) Za účelem posílení dialogu mezi orgány Unie, zejména Evropským parlamentem, Radou a Komisí, a zajištění větší transparentnosti a odpovědnosti může příslušný výbor Evropského parlamentu nabídnout členskému státu, na nějž se vztahuje doporučení Komise, aby se zúčastnil rozpravy,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Kapitola I

Obecná ustanovení

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Toto nařízení obsahuje ustanovení pro posílené sledování rozpočtové politiky v eurozóně:
 - (a) doplněním evropského semestru podle článku 2a nařízení (ES) č. 1466/97 o společný rozpočtový harmonogram;
 - (b) doplněním systému mnohostranného dohledu nad rozpočtovou politikou podle nařízení (ES) č. 1466/97 o další požadavky dohledu, které mají zajistit řádné začlenění doporučení Unie týkajících se rozpočtové oblasti do vnitrostátních rozpočtových opatření;
 - (c) doplněním postupu při nápravě nadměrného schodku členského státu podle článku 126 Smlouvy a nařízení (ES) č. 1467/97 o přísnější sledování rozpočtových politik členských států, na něž se vztahuje postup při nadměrném schodku, aby byla zajištěna včasná a trvalá náprava nadměrných schodků.
2. Toto nařízení se vztahuje na členské státy, jejichž měnou je euro.

Článek 2

Definice

1. Pro účely tohoto nařízení se použijí tyto definice:
 - (a) „nezávislou fiskální radou“ se rozumí subjekt s vlastní funkční autonomií vůči fiskálním orgánům členského státu, který je odpovědný za sledování provádění vnitrostátních fiskálních pravidel;
 - (b) „nezávislými makroekonomickými prognózami“ se rozumějí makroekonomické a/nebo rozpočtové prognózy vypracované nezávislým orgánem nebo subjektem s vlastní funkční autonomií vůči fiskálním orgánům členského státu;
 - (c) „střednědobý rozpočtový rámec“ má význam uvedený v čl. 2 písm. e) směrnice Rady [.../...];
 - (d) „program stability“ má význam uvedený v článku 3 nařízení (ES) č. 1466/97;

- (e) „veřejný“ a „schodek“ mají smysl uvedený v článku 2 protokolu (č. 12) o postupu při nadměrném schodku připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie.
2. Také se použije definice vládních institucí a subsektorů vládních institucí uvedená v bodě 2.70 přílohy A nařízení (ES) č. 2223/96.

Kapitola II

Společná rozpočtová ustanovení

Článek 3

Společný rozpočtový harmonogram

1. Členské státy zveřejní každoročně nejpozději do 15. dubna své střednědobé fiskální plány v souladu se svým střednědobým rozpočtovým rámcem na základě nezávislé makroekonomické předpovědi spolu se svými programy stability.
2. Návrh zákonů o rozpočtu pro vládní instituce se zveřejní každoročně nejpozději do 15. října spolu s nezávislými makroekonomickými prognózami, z nichž vycházejí.
3. Zákony o rozpočtu pro vládní instituce se přijímají a zveřejňují každoročně nejpozději do 31. prosince.

Článek 4

Pravidla týkající se rozpočtového salda a nezávislé vnitrostátní fiskální rady

1. Členské státy zavedou numerická fiskální pravidla týkající se rozpočtového salda, jejichž prostřednictvím se do rozpočtových procesů těchto států provedou jejich střednědobé rozpočtové cíle, jak je uvedeno v článku 2a nařízení (ES) č. 1466/97. Tato pravidla se týkají vládních institucí jako celku a jsou závazné, pokud možno ústavní, povahy.
2. Členské státy musí mít vytvořeny nezávislé fiskální rady pro sledování provádění vnitrostátních fiskálních pravidel, jak je uvedeno v odstavci 1.

Kapitola III

Sledování a posuzování návrhu rozpočtových plánů členských států

Článek 5

Požadavky na sledování

1. Členské státy předloží každoročně nejpozději do 15. října Komisi a Euroskupině návrh rozpočtového plánu na následující rok.
2. Návrh rozpočtového plánu se současně zveřejní.
3. Návrh rozpočtového plánu musí obsahovat pro následující rok tyto informace:
 - (a) cílové hodnoty rozpočtového salda pro vládní instituce jako procentní podíl na hrubém domácím produktu (HDP), rozdělené podle subsektorů vládních institucí;
 - (b) projekce výdajů a příjmů při nezměněné politice jako procento HDP pro vládní instituce a jejich hlavní složky;
 - (c) cílové hodnoty výdajů a příjmů jako procentní podíl HDP pro vládní instituce a jejich hlavní složky, přičemž se zohlední podmínky a kritéria pro stanovení trendu růstu veřejných výdajů bez vlivu diskrečních opatření na straně příjmů podle čl. 5 odst. 1 nařízení (ES) č. 1466/97;
 - (d) podrobný popis a důkladně zdokumentované vyčíslení opatření, která mají být zahrnuta do rozpočtu na příští rok s cílem překlenout rozdíl mezi cíli uvedenými v písmenu c) a projekcemi při nezměněné politice podle písmene b). Popis může být méně podrobný u opatření, která mají rozpočtové důsledky odhadem nižší než 0,1 % HDP. Zvláštní pozornost musí být věnována významným plánům reformy fiskální politiky s možnými efekty přelévání do ostatních členských států, jejichž měnou je euro;
 - (e) hlavní předpoklady očekávaného hospodářského vývoje a důležitých ekonomických proměnných vztahujících se k dosažení rozpočtových cílů. Tyto předpoklady jsou založeny na nezávislé makroekonomické prognóze růstu;
 - (f) případně doplňující údaje o tom, jak budou splněna stávající doporučení týkající se rozpočtu, určená dotyčnému členskému státu v souladu s článkem 121 Smlouvy.
4. Pokud se rozpočtové cíle uvedené v návrhu rozpočtového plánu podle odst. 3 písm. a) a c) nebo projekce při nezměněné politice liší od cílů uvedených v nejnovějším programu stability, musí být rozdíly řádně vysvětleny.

5. Pokud Komise zjistí obzvláště závažná porušení povinností v oblasti rozpočtové politiky stanovených v Paktu o stabilitě a růstu, vyžádá si od dotyčného členského státu do dvou týdnů od předložení návrhu rozpočtového plánu jeho přepracovaný návrh. Tato žádost se zveřejní.

V případě přepracovaného návrhu rozpočtového plánu se použijí odstavce 2 až 4.

6. Komise upřesní obsah návrhu rozpočtového plánu uvedeného v odstavci 1.

Článek 6

Posouzení návrhu rozpočtového plánu

1. V případě potřeby zaujme Komise do 30. listopadu k návrhu rozpočtového plánu stanovisko.
2. Stanovisko Komise se zveřejní a na žádost parlamentu dotyčného členského státu jej Komise dotyčnému parlamentu předloží.
3. Komise provede celkové posouzení rozpočtové situace a vyhlídek v eurozóně jako celku. Toto posouzení se zveřejní.
4. Euroskupina projedná stanoviska Komise k vnitrostátním rozpočtovým plánům a rozpočtovou situaci i vyhlídky eurozóny jako celku na základě celkového posouzení Komisí v souladu s odstavcem 3. Posouzení se zveřejní.

Kapitola IV

Zajištění nápravy nadměrného schodku

Článek 7

Přísnější sledování členských států s nadměrným schodkem

1. Pokud Rada v souladu s čl. 126 odst. 6 Smlouvy rozhodne o existenci nadměrného schodku v členském státu, pak se na dotyčný členský stát vztahují odstavce 2 až 5 tohoto článku až do zrušení postupu při nadměrném schodku, který se na něj vztahuje.
2. Členský stát, na nějž se uplatňuje přísnější sledování, provede neprodleně komplexní posouzení meziročního průběhu plnění rozpočtu vládních institucí a jejich subsektorů. Posouzení se vztahuje i na finanční rizika spojená se subjekty ve vlastnictví státu a veřejnými zakázkami, neboť i ty mohou přispívat k existenci nadměrného schodku. Výsledek tohoto posouzení bude zařazen do zprávy předložené v souladu s čl. 3 odst. 4a nebo čl. 5 odst. 1a nařízení (ES) č. 1467/97 o opatřeních přijatých k nápravě nadměrného schodku.
3. Členský stát pravidelně podává zprávy Komisi a Hospodářskému a finančnímu výboru nebo podvýboru, který pro tento účel určí, o meziročním plnění rozpočtu vládních institucí a jejich subsektorů, o rozpočtových důsledcích diskrečních

opatření přijatých jak na straně výdajů, tak na straně příjmů, o cílech výdajů a příjmů vládních institucí, jakož i informace o přijatých opatřeních a o povaze opatření plánovaných k dosažení cílů. Zpráva se zveřejňuje.

Komise upřesní obsah zprávy uvedené v tomto odstavci.

4. Pokud se na dotyčný členský stát vztahuje doporučení Rady podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy, zpráva v souladu s odstavcem 3 tohoto článku se předkládá poprvé šest měsíců po první zprávě uvedené v čl. 3 odst. 4a nařízení (ES) č. 1467/97, a poté každých šest měsíců.
5. Pokud se na dotyčný členský stát vztahuje výzva Rady podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy, obsahuje zpráva podle odstavce 3 tohoto článku také informace o opatřeních přijatých v reakci na zvláštní doporučení Rady. Předkládá se poprvé tři měsíce po první zprávě uvedené v čl. 5 odst. 1a nařízení (ES) č. 1467/97, a poté čtvrtletně.
6. Na žádost a ve lhůtě stanovené Komisí členský stát, na nějž se vztahuje přísnější sledování:
 - (g) provede ve spolupráci s nejvyššími vnitrostátními kontrolními orgány komplexní nezávislý audit výkazů vládních institucí zaměřený na spolehlivost, úplnost a přesnost výkazů za veřejný sektor pro účely postupu při nadměrném schodku a podá o něm zprávu. V této souvislosti posoudí Komise (Eurostat) v souladu s nařízením (ES) č. 679/2010³ kvalitu údajů oznámených dotyčným členským státem;
 - (h) poskytne doplňující informace pro účely sledování pokroku směrem k nápravě nadměrného schodku.

Článek 8

Členské státy, kterým hrozí, že nesplní svoji povinnost v rámci postupu při nadměrném schodku

1. Při posuzování, zda není ohroženo splnění lhůty k nápravě nadměrného schodku, jak stanoví stávající doporučení Rady podle čl. 126 odst. 7 Smlouvy nebo výzva Rady podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy, vychází Komise rovněž ze zpráv, které předložily členské státy v souladu s čl. 7 odst. 3 tohoto nařízení.
2. V případě rizika nedodržení lhůty k nápravě nadměrného schodku Komise adresuje dotčenému členskému státu doporučení, aby přijal další opatření ve lhůtě, která je v souladu se lhůtou pro nápravu jeho nadměrného schodku podle odstavce 1. Doporučení Komise se zveřejní a na žádost parlamentu dotyčného členského státu jej Komise dotyčnému parlamentu předloží.
3. Ve lhůtě stanovené v doporučení Komise uvedené v odstavci 2 předloží dotyčný členský stát Komisi zprávu o opatřeních přijatých v reakci na toto doporučení spolu s zprávami uvedenými v čl. 7 odst. 3. Zpráva obsahuje rozpočtové důsledky všech

³ Úř. věst. L 198, 30.7.2010, s. 1.

přijatých diskrečních opatření, cíle výdajů a příjmů vládních institucí, informace o přijatých opatřeních a povaze uvedených opatření plánovaných k dosažení cílů, jakož i informace o dalších opatřeních přijatých v reakci na doporučení Komise. Zpráva se zveřejňuje.

4. Příslušný výbor Evropského parlamentu může nabídnout členskému státu, jehož se doporučení týká v souladu s odstavcem 2, účast při rozpravě v souladu s článkem 2a nařízení (ES) č. 1467/97.
5. Na základě zprávy uvedené v odstavci 3 Komise posoudí, zda členský stát splnil doporučení předložené v souladu s odstavcem 2.

Článek 9

Dopad na postup při nadměrném schodku

1. Do jaké míry dotyčný členský stát zohlednil stanovisko podle čl. 6 odst. 1, musí vzít v úvahu:
 - (a) Komise při vypracování zprávy podle čl. 126 odst. 3 Smlouvy a při doporučování uložení neúročeného vkladu v souladu s článkem 5 nařízení (ES) č. XXX/2011;
 - (b) Rada při rozhodování zda podle čl. 126 odst. 6 Smlouvy existuje nadměrný schodek.
2. Přísnější sledování zavedené články 7 a 8 tohoto nařízení je nedílnou součástí pravidelného sledování, jak je stanoveno v čl. 10 odst. 1 nařízení (ES) č. 1467/97, provádění opatření, která dotyčný členský stát učiní v reakci na doporučení podaná v souladu s čl. 126 odst. 7 Smlouvy, nebo výzvy vydané podle čl. 126 odst. 9 Smlouvy k nápravě nadměrného schodku.
3. Při zvažování, zda byla v reakci na doporučení vydaná v souladu s čl. 126 odst. 7 Smlouvy nebo na výzvy vydané v souladu s čl. 126 odst. 9 Smlouvy přijata účinná opatření, vezme Komise v úvahu posouzení uvedené v čl. 8 odst. 5 tohoto nařízení a případně doporučí Radě možná rozhodnutí podle čl. 126 odst. 8 nebo čl. 126 odst. 11 Smlouvy.

Článek 10

Soulad s nařízením č. XXX o posílení hospodářského a rozpočtového dohledu nad členskými státy, ve kterých dochází k závažným obtížím, pokud jde o jejich finanční stabilitu v eurozóně, nebo jsou těmito obtížemi ohroženy

Články 5 a 7 tohoto nařízení se nevztahují na členské státy, kterých se v souladu s článkem 6 nařízení č. XXX týká makroekonomický ozdravný program.

Kapitola V

Závěrečná ustanovení

Článek 11 Přezkum

1. Do [stejně datum jako v článku 13 nařízení o sankcích] a poté každých pět let zveřejní Komise zprávu o uplatňování tohoto nařízení.

Tato zpráva mimo jiné hodnotí:

- (a) účinnost tohoto nařízení;
 - (b) pokrok při zajišťování užší koordinace hospodářských politik a trvalé konvergence hospodářské výkonnosti členských států v souladu se Smlouvou.
2. V případě potřeby se ke zprávě uvedené v odstavci 1 připojí návrh na změny tohoto nařízení.
 3. Zpráva se předloží Evropskému parlamentu a Radě.

Článek 12 Přechodná ustanovení

1. Toto nařízení se vztahuje na členské státy, na které se v okamžiku vstupu tohoto nařízení v platnost již vztahuje postup při nadměrném schodku.
2. Odchylně od odstavce 1 se čl. 7 odst. 2 nevztahuje na členské státy, u nichž již Rada rozhodla, že byly učiněny účinné kroky v souladu s čl. 4 odst. 2 a čl. 6 odst. 1 nařízení (ES) č. 1467/97.
3. Členské státy splní povinnosti vyplývající z článku 4 nejpozději do [6 měsíců od přijetí tohoto nařízení].

Článek 13 Vstup v platnost

Toto nařízení vstupuje v platnost dvacátým dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné v členských státech v souladu se Smlouvami.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda/předsedkyně*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*